

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

20.08.2014 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Dnes.bg

✓ Работодатели искат да бъде преразгледан планираният ръст на минималната заплата

Това се налага заради данните за БВП и дефлацията, заяви Васил Велев

Служебното правителство трябва да преразгледа планираното увеличение на минималната работна заплата (МРЗ), която се очаква да стане 380 лв. през 2015 г. Това каза пред телевизия Bulgaria On Air Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Вчера социалният министър Йордан Христосков каза, че минималното възнаграждение ще бъде увеличено през 2015 г. Васил Велев обаче припомни, че бюджетът се готви въз основа на средносрочна прогноза. „По принцип тя се прави два пъти в годината и е добре тази есен да бъде актуализирана. Според сегашната прогноза минималната работна заплата догодина трябва нарасне с повече от 10% и да стане 380 лв., но в същото време се предвижда средната заплата да се увеличи с по-малко от 5%“, заяви той.

Велев допълни, че актуализацията (която служебното правителство планира – бел. ред.) е необходима, тъй като няма да бъде постигнат заложеният икономически ръст на БВП от 2,1%, а за сметка на това дефлацията ще е повече от 0,2%.

При това положение е очевидно, че средносрочната бюджетна прогноза трябва да бъде преработена от служебния кабинет и на тази база да бъде преразгледано предлаганото увеличение, заяви той.

„Минималната работна заплата и нейното неразумно нарастване водят до ръст на безработицата“, каза още Велев. Според него в държавите от ЕС, където няма минимална заплата, безработицата е много по-ниска, отколкото в България. Запитан дали е необходимо да бъдат променени критериите, по които се определя МРЗ, Велев отговори, че за работодателите е по-важна средната заплата, защото тя е пазарно определена.

Заради разликите в заплащането в отделните региони работодателите имали конкретни предложения - МРЗ да се договаря по икономически дейности и регионите да са разделени в три групи, като се прави стъпка нагоре и стъпка надолу в зависимост от средната заплата.

Велев допълни, че се очаква за около 50 икономически дейности да бъдат предоговорени минималните осигурителни прагове.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник 24 часа](http://Vestnik24.com)

✓ Виенски фонд питал за КТБ, тайна кой е той

Фонд, базиран във Виена, е проявил интерес към затворената Корпоративна търговска банка (КТБ), съобщи служебният премиер Георги Близнашки.

Той отказа да назове както институцията, така и имена на нейни представители.

"За КТБ проведохме предварителен разговор с фонд, базиран във Виена, който е участвал в приватизацията в Чехия и в редица други страни. Тези хора се представиха пред нас и дадохме надежда, че в рамките на 10 дни ще направят своите предложения. Те се опитват да убедят всички акционери да застанат зад тях, за да могат да действат с развързани ръце. Ние ги изслушахме внимателно, казахме им, че са много смели хора, а те отговориха: "Други ни наричат луди", но имат желанието нещо да направят", добави Близнашки. "Какво ще стане, ми е трудно да кажа отсега, очакваме официалните предложения от тяхна страна", каза още той. Според него "тези хора разполагат с много солиден финансов ресурс". Доколко са сериозни намеренията им щяло да стане ясно след десетина дни, когато се очаква те да внесат официално предложение.

Известен експерт в европейско банково дело бе искрено смутен от изявлението на българския министър-председател. Особено от признанието на евентуалните представители на виенския фонд, че някои ги "наричат луди". Според него всички сериозни фондове в австрийската столица са свързани с големите банки като Уникредит, Райфайзен, Есте и едва ли биха рискували в неясната ситуация с КТБ. "Финансовите институции във Виена са подложени също на сериозен контрол и натиск и по-скоро приемам изявлението на г-н Близнашки като успокоение за протестиращите и недоволни от бавната реакция на БНБ вложители", коментира нашият източник.

Днес все още нямаше официална информация за намеренията на Оманския фонд, който притежава 30% от КТБ. В края на юли бившият финансов министър Петър Чобанов проведе телефонен разговор с изпълнителния директор на Държавния

резервен фонд на Султаната Оман Абдулсалам Ал Муршиди. Тогава Чобанов изра очакваше фондът да налее капитал и ликвидност в КТБ.

✓ Порожанов върна "бюджетаря" Кирил Ананиев като зам.- министър

Най-добрият в правенето на държавни бюджети - Кирил Ананиев, ще е вторият заместник на служебния финансов министър Румен Порожанов. Вчера премиерът проф. Георги Близнашки го назначи, съобщи от Министерски Съвет. Ананиев беше зам. финансов министър в три кабинета - на Иван Костов, Симеон Сакскобургготски и на тройната коалиция. И при трите правителства винаги е бил с "ресор" - да подготви бюджета на държавата. Затова всички във финансовото министерство го наричат "бюджетаря".

Ананиев влиза за първи път във финансовото министерство през 1980 г., преминава през всички експертни и ръководни длъжности и стига до позицията зам.- министър. При ГЕРБ той бе освободен от поста. Месец след това за кратко стана секретар по финансова политика на тогавашния президент Георги Първанов. Преди малко повече от година, когато бившият му шеф Пламен Орешарски стана премиер, очакванията бяха, че той ще върне Ананиев като министър във финансовото министерство. Това не се случи, защото Сергей Станишев е бил против, твърдят на "Позитано". Затова и Орешарски го взе за съветник в Министерския съвет.

Миналата седмица за зам.-финансов министър бе назначена Теменужка Петкова - бивш директор на агенцията за финансов контрол.

Вестник Друд

✓ Хотели без звезди работят по морето

Хотели без категоризация работят по българското Черноморие. Това е установила проверка на Комисията за защита на потребителите. Инспектирани са места за настаняване и заведения за хранене.

Открити са и хотели, които не отговарят на изискванията за определен брой звезди или са поставяли табели със заблуждаващи надписи за вида, наименованието и категорията на обекта.

Друго нарушение е липса на ценоразпис до рецепцията с цени на нощувките и другите предлагани услуги. Открити са и ценоразписи с цени без ДДС или само в чужда валута.

Най-честите нарушения в ресторантите са липсата на меню на български език и на цени и грамажи на предлаганите храни и напитки.

От началото на годината комисията за потребителите е съставила 320 акта за нарушения по морето, а на 17 заведения са издадени заповеди за временно спиране.

Вестник Капитал

✓ Проекти за млади фермери няма да се приемат до 2015 г.

Дадените от предходното правителство обещания, че прием на проекти на млади фермери ще има през настоящото лято, едва ли ще бъдат изпълнение в близките месеци, а потенциалните кандидати по мярката вече готвят протести. Сагата се разиграва още от есента на 2013 г., когато обещанията бяха прием да има още през пролетта, но той бе отлаган няколко пъти - за май, за юни, но към момента не е факт.

Във вторник служебният министър на земеделието Васил Грудев обяви, че ресурс няма, независимо че предходното ръководство на ведомството е обявило, че са осигурени 27 млн. лв., и че в момента се работи приемът да започне в началото на 2015 г. Този срок обаче може да се окаже фатален за част от потенциалните кандидати, тъй като е възможно тогава вече да не отговарят на изискванията за кандидатстване или да навършат пределната според европравилата възраст от 40 години за млади фермери.

Обвинения

Младите фермери, организирани в неформално сдружение, твърдят, че зам.- министърът на земеделието от кабинета "Орешарски" - Явор Гечев, е заявил в периода 20-21 юли т.г., че предстои отваряне на схема "Млад фермер" в кратки срокове с бюджет от 27 млн. лв, които трябва да бъдат прехвърлени от друга схема - за добавяне на стойност към земеделските продукти. За целта трите институции - контролният съвет, управляващият и изпълнителният орган на програмата са подписали съвместен протокол, а министерството е изпратило искане за нотификация на програмата за селските райони в Брюксел, обясняват фермерите. Вчера обаче служебният министър на земеделието Васил Грудев съобщи, че такава нотификация няма. "Няма нито изпращани, нито получавани документи в министерството", каза той пред "Капитал Daily". По думите му още през миналата есен са били подадени около 2600 проекта на млади фермери, но финансиране е имало за около 400 от тях. Така останалите са били отказани поради липса на ресурс, въпреки че са отговаряли на всички условия.

Явор Гечев обясни пред "Капитал Daily", че първоначално в Брюксел е изпратена нотификация, която е отхвърлена. След това е започнала работа по нов неин вариант за прехвърляне на средства от мярката за добавяне на стойност към земеделските продукти, водени са разговори с комисията, изготвени са проектонаредби и е предстояло да се изпрати въпросната нова нотификация в Брюксел като официален документ. "Всичко по отношение на заготовките по тази нотификация е готово", обясни Гечев, допълвайки, че е въпрос за желание и политическо решение дали тя ще се пусне

сега.

Вчера служебният министър на земеделието обяви, че ще се работи за отварянето на прием на проекти през януари 2015 г. със старта на новата програма за селските райони. Преди това обаче България ще поиска от Брюксел бюджетът за млади фермери в бъдещата програма да бъде увеличен, а срокът, в който новите стопанства трябва да бъдат регистрирани преди да кандидатстват за еврофинансиране – да стане от 14 на 17 месеца

Цената на подвеждащата информация

Подвеждащата информация от земеделското министерство може да отнеме шанса на част от потенциалните кандидати по тази мярка. За да кандидатства за субсидия по схемата, земеделският производител трябва да е регистриран за първи път не по-рано от 14 месеца преди подаването на проекта. Самата регистрация обаче отнема време, особено при някои подсектори като животновъдство. Така повечето земеделци често започват процеса по регистриране веднага след като бъде разпространена публична информация за приближаващ прием.

Такава е била според фермерите и ситуацията през зимата на 2013 г., когато малко преди оставката на кабинета на ГЕРБ Министерският съвет е взел решение за наддоговаряне по схемата за млади фермери и е обявено, че предстои прием. Такъв обаче имало чак през ноември, и то след протести.

Втората "вълна" регистрации според фермерите е била тази година, след като от воденото от Димитър Греков и заместника му Явор Гечев агроминистерство са обещали да отворят авансово мярката от новата програма през май, впоследствие през юни, но това така и не се случва.

✓Ръстът на активите на инвестиционните фондове се забавя

Активите на договорените фондове са нараснали и през второто тримесечие на годината, макар и с по-бавни темпове. Към края на юни управляваните от местните и чуждестранните дружества средства са достигнали 1.861 млрд. лв. Данните на БНБ показват още, че през второто тримесечие инвестиционните фондове са натрупали 99 млн. лв. при 326 млн. лв. през първото тримесечие.

При сравнение спрямо второто тримесечие на 2013 г. активите, управлявани от чуждестранните дружества, нарастват със 74.25%. При местните дружества повишението е 33.7%. Увеличението за 12-те месеца се дължи основно на ръста на капиталовите пазари както в България, така и в глобален мащаб. За една година Sofix, индексът, следящ най-ликвидните компании на БФБ, отчете нарастване от близо 30%. Широкият американски индекс S&P 500 се повиши с над 20% за този период, а европейският Euro Stoxx 50 - с близо 25%.

Статистиката на БНБ все още не отчита в пълна степен резултата от банковата криза в края на юни и масовото теглене на депозити от Корпоративна търговска банка и Първа инвестиционна банка. Възможно е част от изтеглените средства са били насочени към схемите за колективно инвестиране, но вероятно резултатът ще бъде видян в отчета за деветмесечието.

Активите, управлявани от местните инвестиционни фондове към края на юни, са достигнали 830.5 млн. лв. Увеличението спрямо същия месец на миналата година е 209.4 млн. лв. Структурата на активите показва, че увеличението при фондовете, инвестиращи в акции, е с 30.8% за година до 241.8 млн. лв. Управляваните средства от фондовете, инвестиращи в облигации, са нараснали с 38.5% до 463 млн. лв. Активите на балансираните фондове, които инвестират и в двата вида книжа, са достигнали 124.3 млн. лв., или с 23.7% повече на годишна база.

✓Соларната индустрия е застрашена от недостиг на панели

Соларната индустрия е изправена пред предстоящ недостиг на фотоволтаични панели за първи път от 2006 г. Така секторът обръща наблюдаваната през последните две години тенденция на застои в резултат на пренасищането на пазара, пише Bloomberg.

Свърхпредлагането свали цените на рекордно ниски равнища, което направи слънчевата енергия по-конкурентоспособна, а това от своя страна повиши търсенето. То обаче доведе и до фалити на десетки производители, като същевременно забави инвестициите в оцелелите играчи на пазара. Сега очакванията са новите инсталирани мощности да се увеличат с 29% през тази година, а мениджърите се подготвят за първия недостиг на панели от 2006 г. насам, отбелязва агенцията.

Бърз растеж

Липсата на достатъчно панели ще облагодетелства най-големите производители, сред които китайските Yingli Green Energy Holdings и Trina Solar. Тя може да доведе и до забавяне на развитието на сектора извън водещите пазари в Азия и в Северна Америка, в случай че доставчиците решат да работят предимно за най-големите си клиенти. По този начин доставките на панели за големите соларни ферми могат да се окажат с приоритет пред по-малките, индивидуални системи, което да застраши един от най-бързорастящите сегменти на пазара.

Надвисналата заплаха от недостиг на панели е показателна за бързото развитие на слънчевата енергетика. През тази година секторът може да инсталира 52 гигавата мощности и още 61 гигавата през 2015 г. За сравнение, инсталираните през 2013 г. мощности са били 40 гигавата, а сегашните стойности са над седем пъти по-високи от търсените от разработчиците преди пет години, показват данни на Bloomberg New Energy Finance.

Според оценките на консултантската компания производственият капацитет на сектора е от порядъка на 70 гигавата, като в това се включва и значителен обем по-старо оборудване, което не е рентабилно. Балансът между търсене и предлагане е по-крехък. По оценки на Стефан де Хаан, анализатор от IHS, капацитетът е от порядъка на 59 гигавата, като се изключват производствените линии, които са остарели.

"Почти балансиран"

Ако се отчитат само "фабриците, които са смислени и активни", търсенето и предлагането са "почти балансирани", смята Люк Греър, старши вицепрезидент на норвежкия производител на панели REC Solar ASA.

Последния път, когато намирането на доставки в сектора беше трудно, беше през 2006 г., когато зараждащата се индустрия инсталира едва 1.5 гигавата капацитет, припомня Bloomberg. На следващата година водещите китайски производители набраха 1.8 млрд. долара от продажбата на акции на Уолстрийт, с които да финансират изграждането на нов производствен капацитет. В периода 2005-2010 г. китайските производители продадоха акции на стойност около 5 млрд. долара и измъкнаха контрола над пазара от компаниите от САЩ, Германия и Япония. Увеличеният капацитет смъкна цените и доведе до фалити на десетки производители. В момента соларните панели се продават на цена от 76 цента за ват в сравнение с 2.01 долара в края на 2010 г., отбелязва агенцията.

В момента никой не прогнозира резки промени. По думите на Джени Чейс, анализатор от New Energy Finance, производственият капацитет през тази година "се очаква да остане горе-долу непроменен, но да се затвърди, като новоизградените мощности балансират изважданите от употреба".

В същото време някои производители вече разширяват дейността си. Сред тях е и Canadian Solar Inc., която през май започна изграждането на нова фабрика в Китай заедно с местната GCL-Poly Energy Holdings, чийто годишен капацитет първоначално ще е 300 мегавата. Соларната индустрия е циклична и доближава повратна точка, смята главният изпълнителен директор на Canadian Solar Шон Ку. Именно очакванията му за недостиг са и причината да пристъпи към експанзия сега. "Всяка индустрия минава през цикли. Неизбежно е да видим цикъл и в соларната енергия", коментира мениджърът пред Bloomberg.

[Вестник Преса](#)

ВБНБ спешно печата 60 милиона банкноти

БНБ ще печата спешно 60 млн. броя банкноти. Това става ясно от обществена поръчка на централната банка публикувана в понеделник. Причината са напрежението в банковата система и туристическите пътувания, твърдят в мотивите към поръчката си от БНБ.

Проблемите във финансовата система от края на юни и началото на юли са довели до повишаване на търсенето на банкноти и намаляване на паричните резерви в страната. БНБ обяви, че в края на юни от КТБ са изтеглени 907 млн. лв., след това (на 20-и) банката бе поставена под специален надзор. Дни по-късно последва паник атаката срещу Първа инвестиционна банка, от която бяха изтеглени 788 млн. лв. за ден. Част от парите отново се вляха в банковата система - вложители се върнаха в ПИБ, а изтегилите пари от КТБ отвориха депозити в други банки. Но има и големи суми, които отидоха зад граница или в трезори и дюшеци.

Именно заради това нуждата от банкноти за паричното обращение в страната расте. БНБ реагира, като възложи на „Обертюр Фидюсиер“ АД, която от края на м.г. е мажоритарен акционер в печатницата на БНБ, да отпечата 60 млн. броя с номинал 10, 20 и 50 лв. От обявата не става ясно каква е стойността на купюрите, които ще се завъртят в печатницата. Ако парите са само десетолевки, сумата ще е 600 млн. лв., в 20-левови банкноти ще е 1,2 млрд. лв., а в 50 - 3 млрд. лв.

Процедурата за печатане на банкноти не противоречи на правилата на валутния борд. Ежегодно централната банка пуска нови 60-90 млн. броя купюри. Причината е, че трябва да се обезпечи количеството пари в обращение, а винаги има количество банкноти, които изтичат от страната, губят се или са негодни. От данните на БНБ става ясно, че към 13 юни, преди да започнат проблемите в системата, в страната са циркулирали 10,118 млрд. лв. Към 15 август сумата вече е 10,764 млрд. лв. Зад тези пари, които обаче не са задължително в банки, а може да са в сейфове или по домовете на хората, стоят три пъти повече активи. В момента валутният борд е обезпечен с парични средства, злато и инвестиции в ценни книжа за 30,337 млрд. лв., така че стабилността му не е заплашена.

От обявлението на БНБ става ясно, че на 23 юни е била обявена процедура за отпечатване на банкноти за период от четири години на стойност 26 млн. лв. без ДДС. Тази поръчка обаче е спряна. Ако тя е действаща, БНБ би могла да сключи договор за отпечатване на банкноти най-рано в края на тази година. А заради непредвидимите събития централната банка е затруднена да осигурява достатъчно купюри.

ВДупката в хазната мина 1 млрд. лева

Бюджетният дефицит е минал един милиард лева в края на юли, научи „Преса“ от свои източници. Днес финансовият министър Румен Порожанов трябва да представи резултата от анализа си за състоянието на хазната.

Недостигът в бюджета в края на юли е поне 1,1 млрд. лв., обясниха източниците ни. Половината от дефицита е заради спрените европейски програми - „Околна среда“ и част от „Регионално развитие“. Кабинетът продължава да плаща по проекти в тези области, но отсега не е ясно дали и каква част от сумите ще бъдат възстановени от Брюксел. Дефицитът расте и заради това, че приходите са по-малко, отколкото беше планирано първоначално.

В данните за юли служебният кабинет няма да успее да отрази резултатите от проверките на договорите, сключвани от министерствата. По тях има финансови ангажименти, които също може да се отразят на бюджета. След като ревизията във ведомствата приключи, картината може коренно да се промени. Отсега обаче е ясно – парите в хазната се събират мъчително най-вече заради лошите резултати на Агенция „Митници“. В края на юли приходите във ведомството са с близо 500 млн. лв. по-малко от разчетените в бюджета за 2014 г. В същото време данъчните отчитат, че постъпленията им са с над 400 млн. лв. по-високи спрямо същия месец на 2013 г. Така в края на юли НАП е събрала 8,1 млрд. лв., или 56,6 на сто от планираното. За да напълнят хазната, митничарите и данъчните започват съвместни действия. НАП ще помага с експертиза. Успехът на бирниците се дължал на програмата за събиране на стари борчове, които досега

администрацията не е потърсила. Проблемът с Корпоративна търговска банка обаче може да повлияе на приходите. Според експерти фирмите, които имат блокирани пари в трезора, изпитват трудности.

Вестник Дневник

✓България може да загуби до 130 млн. евро по рисковите европрограми, смята министър Цанова

До 130 млн. евро може да загуби България по трите рискови програми "Околна среда", "Регионално развитие" и "Техническа помощ", казва в интервю за mediapool назначената за втори път като служебен министър и вицепремиер с ресор европейските фондове Илияна Цанова. Тя уточнява, че най-много средства (между 75 и 102 млн. евро) са застрашени по екопрограмата.

От европарите за регионално развитие рискуваме да получим с 26 млн. евро по-малко, а по "Техническа помощ" с 2.7 млн. евро. Цанова уточнява, че сега служебното правителство прави всичко възможно, за да минимализира риска от загуба на средства.

Сериозно изоставане вицепремиерът отчита по програмата за селските райони, където са платени малко над 13% от предвидените 398 млн. евро. По всички седем оперативни програми България трябва да разпредели до края на годината 1.367 млрд. евро, като до юли включително са разплатени 33% от тази сума.

Цанова обяснява изоставането в разплащането и спирането на европрограми със забавена реакция от екипа на министър Зинаида Златанова. Според нея проблемите са били ясни още през 2013 г., заради огромното предизвикателство с провеждането на обществените поръчки и недостатъчния капацитет на общините да обработят одобрения огромен финансов ресурс.

Като основен приоритет на служебното правителство Илияна Цанова посочи възобновяването на плащанията по програмите "Околна среда" и "Регионално развитие", като целта е това да стане максимално бързо, за да бъде намален риска от загуба на пари. "Проблемът е, че липсват приходи от ЕК, което пряко влияе на дефицита. Със започването на плащанията дефицитът ще се вдигне, но целта е той да остане под 3%, както е разрешено, за да не влезем в процедура по свръхдефицит. Следващата стъпка е да се възобнови диалогът с ЕК, така че да можем да възстановим плащанията и от Европа", казва вицепремиерът в интервюто си за mediapool.

Цанова посочва, че все още има много въпроси, които трябва да се изчистят, за да се одобри финансиране за реформите в здравеопазването и образованието. Тя уточнява, че важното е, че с подписването на споразумението България поема ангажимент тези реформи да се случат и всеки следващ кабинет ще трябва да ги изпълнява.

Вицепремиерът по еврофондовете в служебното правителство подчертава, че не можем да очакваме пари за ремонт на пътища втори и трети клас, като посочваме аргумент, че те са разбити. Средства можело да дойдат по програмата "Региони в растеж" за шосета, осигуряващи свързаност към икономически зони. Пари за ремонт на пътища можело да се получат и по програма "Свързана Европа", по която за България е отпуснат бюджет от 409 млн. евро. По него ще се финансират още енергийни и телекомуникации проекти.

По оперативна програма околна среда ще се търси компромисно решение за градовете, които да получат финансиране, казва Цанова. Тя уточнява, че от две години в ЕК не са доволни, че се предлагат много градове, а не се концентрира ресурсът върху онези от тях, където има растеж. "Трябва да седнем с ЕК, Националното сдружение на общините и ресорното министерство и да се сложат картите на масата. Да видим с какви аргументи може да отстоим 67-те града и ако ЕК не ги приеме, трябва вътре в държавата да си свършим работата и да предложим решение, което ще е приемливо за всички", казва Цанова.

Според нея три програми имат добър шанс да бъдат затворени до края на мандата на служебния кабинет - "Човешки ресурси", "Транспорт" и "Иновации и конкурентоспособност". Вицепремиерът подчертава, че трябва научените уроци през изминалия програмен период по отношение на контрола да бъдат взети предвид, когато се правят следващите системи за контрол, за да се покаже на ЕК, че можем ефективно да изразходваме европейските средства. В отговор на въпрос Цанова казва, че съответните министерства ще решат дали да има промени в управляващите органи на програмите, след необходимия анализ.

"Управляващите органи трябва да се ползват с доверието и на Европейската комисия, и на партньорите в България. Искам да подчертая, че ние не правим политическа чистка. Управлението на европейските фондове е въпрос на национален интерес и в него нямат място политически спекулации", обобщава Цанова.

Вестник Стандарт

✓Хотели и ресторанти в съюз за европари

Добрич. Собственици на хотели и ресторанти да се обединят, за да могат да кандидатстват за европари от новия програмен период.

Със създаването на обща неправителствена браншова организация представителите на туристическия бизнес ще могат по-лесно да отстояват правата си и пред общината и ще могат да предложат по-добри услуги на клиентите си. Това е препоръчал зам.-министърът на туризма Бранимир Ботев, който посети Кранево в понеделник, съобщи кметът на курортното село Румен Николов.

Той разказа, че Ботев се е запознал с даденостите на Кранево като курортно село и възможностите му за развитие на морски туризъм, като пред него Николов е посочил, че селото е предпочитано за детски отпочиване от множество руски

туроператори. Пред кмета Ботев е обещал идния месец да доведе в Кранево представители на големи руски туроператорски фирми, които на място да се запознаят с базата, която има селото за отход, сподели още Николов.

√Вземме 2 млрд. лв. бързи кредити

София. Над 2 млрд. лв. са раздадени от фирмите за бързо кредитиране към края на юни 2014 г., сочи статистиката на БНБ. Това е 2,6% от брутният вътрешен продукт на България. Прямо същия период на миналата година експресните заеми са нараснали с над 30 млн. лв.

От началото на т. г. ръстът им се е увеличил още, като в сравнение с края на март 2014 г. те са в повече с 40,5 млн. Според анализатори този ръст е заради подготвяните рестрикции от Народното събрание в закона за тези заеми. Това предполага, че хората са побързали да изтеглят пари от дружествата за бързо кредитиране, преди да влязат в сила поправките в закона, защото се предполагаше, че те ще затегнат кредитирането. Новите текстове влязоха в сила на 23 юли и с тях се намали лихвата по бързите заеми. В резултат дружествата въведоха по-строги регулации и нови условия за отпускането им. Като например доста по-високи такси при просрочия, изискване за поръчители, за банкови гаранции и сключване на допълнителни застраховки при компания, посочена от кредитора. Точните резултати от всичко това обаче ще станат видими едва след изтичането на септември или в отчетите през ноември.

За последните 12 месеца (от 30 юни 2013 до 30 юни 2014 г.) делът на лошите заеми в този сектор е 30,6% от всички отпуснати, сочи статистиката на БНБ. За същия период нетните продажби на необслужвани заеми от дружествата за бързи кредити са се увеличили с 168,7 млн. лв. На годишна база продадените (в сравнение с края на 2013 г.) лоши кредити са в повече с над 180 млн. лв. През миналата година голяма част от необслужваните заеми са били продадени на фирмите за събиране на задължения, явно този процес продължава активно и през 2014 г.

Списание Мениждър

√България - от борд на борд

Българската енергийна система е доведена до фалит и е пред срив. Едно от възможните решения преминава през т. нар. "енергиен борд". Идеята е същата като с валутния борд и взе, че се хареса на служебното правителство.

В резултат на политическа намеса, на популистки и откровено незаконни решения, българската енергийна система е изправена пред физически срив и доведена практически до фалит. Нуждата от радикална, спасителна промяна роди тази година идеята за нещо като „Енергиен борд“ (ЕБ). Тя пък влезе в списъка с приоритетите на служебното правителство. Как обаче практически да се приложи тази идея?

„Мек“ и „твърд“ вариант

Според енергийния експерт Иван Хиновски и председателствания от него Български енергиен форум (БЕФ), енергийният борд трябва да съчетава функциите на омбудсман (обществен гарант), на обществен координатор, който да въздейства посредством авторитета и анализите на членовете си. Вместо напълно нова структура, изискваща промени в действащото законодателство, от БЕФ предпочитат „по-мекия“ вариант на „Енергиен съвет“ (или консилиум) към съществуващия регулатор ДКЕВР, който с решение на Министерския съвет да замести досегашния Обществен съвет към ДКЕВР, но с разширени контролни и координационни функции.

Според Красен Станчев от Института за пазарна икономика, ако ЕБ се схваща като "обществен съвет", ще се стигне до ново издание на някаква тристранна комисия, в която никой освен правителствените органи няма безспорна легитимност, или до нещо като семинар - инкубатор на идеи, от които никой не знае кой и кога ще има полза. Затова Станчев е привърженик на „твърдия“ вариант. По аналогия с „валутния борд“, чийто замисъл е да се премахнат конюнктурните политически съображения при определянето на цената на парите и паричната политика, ЕБ трябва да прекъсне връзката между политическата конюнктура и цените на енергийните ресурси и електроенергията.

Според Иван Хиновски, ЕБ трябва да разполага с мониторингови и контролни функции, като следи за действията на регулатора и на свързаните с дейността му други административни звена и отчита становищата на енергийни дружества, профсъюзи, асоциации, неправителствени организации и т.н.

Красен Станчев смята, че поне за известно време ЕБ трябва да е органът, който взема решенията за политиките, а ДКЕВР да прилага тези политики. При това след като бъде променен с хора без конфликт на интереси и без политически или идеологически пристрастия, които да разбират от това, което трябва да се прави. След години, когато ДКЕВР мине атестация за това, че процедурите и практиките му отговарят на европейските стандарти, тогава тя ще може да работи сама и бордът да се разпусне.

Какво да се прави?

Според Станчев, освен че не е възможна, в момента не е и необходима промяна в закона – до нея ще се стигне, когато има работещ парламент. Това, което е възможно да се направи още сега, е да се постигне съгласие по няколко конкретни стъпки във формирането на ЕБ. Например по ранга на ръководителя му, който да бъде възможно най-висок – в началото вероятно заместник-министър. След това по състава, като най-добрият вариант е експерти, които да носят лична, включително съдебна отговорност в случай, че решенията им са доказано вредни.

Най-важната, първата стъпка обаче трябва да е постигане на съгласие по целите. По този въпрос позициите на експертите са близки.

Иван Хиновски посочва като основна цел на ЕБ спирането на опасния процес на ескалираща конфронтация между държавни и частни енергийни компании, между енергийния отрасъл като цяло и потребителите – индустриални и битови. И още - гарантиране на независимостта на регулатора, експертно съдействие по реструктуриране на сектора и

гарантиране на системна устойчивост на този процес, постигане на устойчиви равнища на споделени и солидарни действия между енергиен бизнес, политици и потребители в условията на съществуващите дефицити в институционалната, регулаторната, политическата и пазарната рамка. Като първа стъпка е необходимо разработване на спешна актуална антикризисна програма за действия в енергетиката. Българският енергиен форум вече е разработил и предоставил на служебното правителство вариант на такава програма.

За Красен Станчев първата цел е да започнат да се прилагат Законът за енергетиката и свързаните с него закони в тяхната пълнота, което не се прави сега. Това означава и да се премахнат и коригират последиците от досегашни конюнктурни, незаконни и дискриминиращи решения на регулатора.

Втората цел, според него, е свързана с възстановяване действието на член 30-ти от закона, според който приходите в системата трябва да покриват разходите. Тоест, ЕБ да осигури механизъм за ценообразуване, при който цените не трябва да са под равнището на разходите за производство. Те освен това не трябва да се натоварват с непредвидени и непредвидими разходи и последици. Пример за такова натоварване е проектът АЕЦ "Белене", а най-вероятно и проектът с "Уестингхаус".

Следващата цел трябва да е постепенната либерализация на сделките с електроенергия и енергийни ресурси в обозримо и предвидимо бъдеще. Като се започне с преглед на съществуващите преференциални цени и създаване на фонд, който да покрие разликата между цената на свободния пазар и заложените предварително разходи – например с дългосрочните договори с две от централите в "Марица Изток" и при ВЕИ-тата. Тази схема вече е приложена в Полша, а преди две седмици е била одобрена от ЕК и за Германия.

Нужен е политически консенсус

И според двамата експерти обаче задължително условие за успеха на идеята за енергиен борд е постигане на политическо съгласие.

Нужно е съгласие между повечето политически партии за спазване на тези процедури, че стратегията за развитие на енергетиката и за либерализиран пазар няма да се променя, да речем 10 години, и като не се въвеждат елементи, които разрушават вече заложеното в нея. Както стана със стратегията от 2004 г., която предвиждаше либерализацията за 2007-ма, казва Красен Станчев.

Според Иван Хиновски, трудният път, който трябва да се извърви, е постигане на консенсус между политическите сили по отношение на целите на предстоящата и вече твърде забавена пазарна реформа в отрасъла.